

In zaak 798/79,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Bundesfinanzhof, in het aldaar aanhangig geding tussen

HAUPTZOLLAMT KÖLN-RHEINAU

en

CHEM-TEC, eigenaar B. H. Naujoks, te Koblenz,

om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van de uitdrukking „ademhalingstoestellen van alle soorten (gasmaskers daaronder begrepen)” in de zin van post 90.18 van het gemeenschappelijk douanetarief,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

samengesteld als volgt: A. O’Keeffe, kamerpresident, G. Bosco en T. Koopmans, rechters,

advocaat-generaal: J.-P. Warner
griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

De feiten

De verwijzingsbeschikking en de krachtens artikel 20 van ’s Hofs Statuut-EEG ingediende schriftelijke opmerkingen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

Op 29 juni 1972 klaarde het douanekantoor Köln-Rheinauhafen een partij van

8 500 filtermaskers uit de Verenigde Staten in voor rekening van de firma Chem-Tec. Het douanekantoor deelde de goederen in onder post 90.18 van het gemeenschappelijk douanetarief (GDT):

„Toestellen voor mechanische therapie en voor massage; toestellen voor psycho-techniek; toestellen voor ozontherapie, voor oxygeentherapie, voor kunstmatige ademhaling of voor aerosoltherapie en andere ademhalingstoestellen van alle soorten (gasmaskers daaronder begrepen)“.

Bij bericht van wijziging van 8 augustus 1973 deelde het douanekantoor de maskers in onder post 59.03 GDT:

„Gebonden textielvlies, alsmede artikelen daarvan, ook indien geïmpregneerd of met een deklaag“,

en aangezien de invoerrechten voor goederen van post 59.03 hoger zijn dan voor die van post 90.18, vorderde het van Chem-Tec een aanvullend bedrag van DM 1 517,20 aan invoerrechten.

Nadat haar administratieve klacht tegen het bericht van wijziging was afgewezen, stelde Chem-Tec op 23 november 1973 beroep in bij het Finanzgericht Düsseldorf, dat haar in het gelijk stelde. Op 10 juni 1977 kwam het Hauptzollamt Köln-Rheinau van dit vonnis in cassatie bij het Bundesfinanzhof.

Van mening dat voor de beslissing in het geschil uitlegging van het gemeenschapsrecht en met name van het gemeenschappelijk douanetarief noodzakelijk was, besloot het Bundesfinanzhof bij beschikking van 16 oktober 1979 de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof van Justitie krachtens artikel 177 EEG-Verdrag te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de volgende vraag:

„Moet de uitdrukking ‚ademhalingstoestellen van alle soorten (gasmaskers daaronder begrepen)‘ in de zin van post 90.18 van het gemeenschappelijk douanetarief aldus worden verstaan, dat daaronder ook vallen eenvoudige filtermaskers, die enkel mond en neus bedekken, bescherming moeten bieden tegen giftige chemicaliën, stof, rook en damp, en voor eenmalig gebruik zijn bestemd?“

Dank zij hun ovale vorm, die is aangepast aan het gelaat, door de bevestigingslinten die zich opzij bevinden, en de metalen beugel waarmee het filter op de neusrug wordt gedrukt, vormen deze filters een gemakkelijk draagbaar en goed luchtdoorlatend geheel, dat een goede ademhaling mogelijk maakt. Volgens Chem-Tec gaat het om een filtermasker tegen grove stofdeeltjes, voorzien van verscheidene langvezelige, haaks op elkaar geplaatste papiervezelvliezen, dat voor eenmalig gebruik is bedoeld en wordt weggegooid zodra het filtrerend vermogen is uitgeput (maximaal na acht uur).

De verwijzingsbeschikking is op 9 november 1979 ten Hove ingeschreven.

Krachtens artikel 20 van 's Hof's Statuut-EEG zijn schriftelijke opmerkingen ingediend door de firma Chem-Tec, te dezen vertegenwoordigd door H. Ditges, advocaat te Bonn, en door de Commissie van de Europese Gemeenschappen, te dezen vertegenwoordigd door M. Beschel, lid van haar juridische dienst, als gemachtigde.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan en de zaak krachtens artikel 95 van het Reglement voor de procesvoering naar de Eerste kamer te verwijzen.

II — Samenvatting van de bij het Hof ingediende schriftelijke opmerkingen — het produkt moet een bijzondere functie hebben, namelijk de ademhaling mogelijk te maken of te vergemakkelijken;

1. *Opmerkingen van de firma Chem-Tec*

De firma Chem-Tec zet uiteen waarom volgens haar, en zoals ook het Finanzgericht te Düsseldorf heeft erkend, niets belet dat de litigieuze goederen onder post 90.18 worden ingedeeld.

Het feit dat de door chirurgen en verpleegsters bij een operatie of bij de verpleging van zieken gebruikte maskers van vezels niet kunnen worden beschouwd als ademhalingstoestellen of gasmaskers, is geen bezwaar: deze maskers dienen immers niet ter bescherming van de drager, doch van de patiënt.

De zeer eenvoudige constructie van de stofmaskers belet evenmin ze als ademhalingstoestellen te beschouwen. Het gaat erom, waartoe zij dienen. Hoe gecompliceerd deze maskers zijn, hangt af van hun specialisatie: er bestaan maskers tegen hinderlijke grove stofdeeltjes, tegen inerte fijne stofdeeltjes, tegen fluorwaterstofzuur en fijne stofdeeltjes enzovoort. Uit de omvang van dit programma blijkt met hoeveel zorg de stofmaskers worden vervaardigd en welk een vooruitgang zij bieden ten opzichte van rubber maskers.

Uit de door Chem-Tec in bijlage overgelegde stukken blijkt dat de maskers in Frankrijk worden ingedeeld onder post 90.18.

2. *Opmerkingen van de Commissie*

Volgens de Commissie vertoont post 90.18 bijzondere karakteristieken van tweeërlei aard:

— het moet de kenmerken vertonen van een „toestel” in de zin van de tariefpost.

Volgens de tekst van post 90.18 in de verschillende talen moeten alle elders niet uitdrukkelijk genoemde toestellen die ten doel hebben de ademhaling mogelijk te maken of te vergemakkelijken, onder deze post worden ingedeeld. Dit is ook niet in strijd met de Toelichtingen op de IDR-nomenclatuur, daar de termen „ademhalingstoestellen” en „gasmaskers” geen bijzondere betekenis voor de indeling hebben.

Het is moeilijker het tweede indelingscriterium te concretiseren. In de toelichting op hoofdstuk 90 staat onder de rubriek „algemene opmerkingen”:

„Dit hoofdstuk omvat instrumenten, apparaten en toestellen van uiteenlopende aard, welke in de regel het kenmerk dragen dat zij met zorg zijn afgewerkt en uiterst nauwkeurig zijn, zodat de meeste onder meer gebruikt worden voor zuiver wetenschappelijke doeleinden (laboratoriumresearch, analyse, astronomie, enz.), voor welbepaalde technische en industriële doeleinden (meten, controleren, waarnemen, enz.) en voor medische en chirurgische doeleinden”.

Hieruit volgt dat de onder hoofdstuk 90 vallende goederen als regel technisch ingewikkeld en slechts bij uitzondering eenvoudig van constructie zijn.

Ook gasmaskers — ademhalingstoestellen bij uitstek — zijn in de regel betrekkelijk ingewikkeld. Kennelijk wegens het feit dat de tekst van post 90.18 niet al-

leen betrekking heeft op klassieke gasmaskers, doch ook op andere ademhalingsstoestellen „van alle soorten”, vervolgen de toelichtingen:

„Er zijn ook eenvoudige gasmaskers, welke alleen mond en neus beschermen en bestaan uit een gelaatsstuk, dat door middel van een of meer banden wordt vastgemaakt; zij zijn voorzien van een patroon van filterend of absorberend materiaal (asbestwol, sponsrubber, katoenwatten, enz., al dan niet geïmpregneerd), welke gemakkelijk kan worden vervangen”.

Daarmee wordt het minimum bereikt van hetgeen technisch van een ademhalingsstoestel moet worden verlangd. Want volgens genoemde toelichtingen vallen de volgende produkten niet onder post 90.18:

- „— Maskers van weefsel, welke door chirurgen, verplegers enzovoort worden gedragen tijdens operaties of bij het verzorgen van zieken (post 62.05);
- stofmaskers en maskers voor beveiliging tegen wegspringende materiaaldeeltjes, welke bestaan uit een eenvoudig scherm of schild van metaalglas en een filtergaasje (afdeling XV);
- narcosekappen en -maskers (post 90.17)”.

Deze lijst is door de Internationale douaneraad in oktober 1979 aangevuld met:

„— Maskers ter bescherming tegen stof, geuren, enzovoort, uitgerust met een niet vervangbaar filter, dat bestaat uit verschillende lagen gebonden textielvlies, ongeacht of zij zijn behandeld met actieve kool of een binnenlaag van synthetische vezels bevatten (post 59.03)”.

Bij deze toelichtingen is men uitgegaan van de volgende overwegingen: een filterende stof, ook wanneer daaraan een bepaald model is gegeven, is op zichzelf nog geen toestel in de zin van het GDT, ook al dient het ter bescherming van de ademhaling. Daarvoor is nog een constructie-element vereist, namelijk een inrichting waarin een — eventueel vervangbaar — filter kan worden geplaatst.

De Commissie is derhalve van mening dat bij de indeling van de hierbedoelde produkten moet worden gelet op hun materiële hoedanigheid en dat zij daarom onder post 59.03 GDT vallen.

Ter terechtzitting van 22 mei 1980 zijn mondelinge opmerkingen gemaakt door de firma Chem-Tec, te dezen vertegenwoordigd door H. Ditges, advocaat te Bonn, en door de Commissie van de Europese Gemeenschappen, te dezen vertegenwoordigd door M. Beschel als gemachtigde.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 19 juni 1980 conclusie genomen.

In rechte

- 1 Bij beschikking van 16 oktober 1979, ingekomen ten Hove op 9 november 1979, heeft het Bundesfinanzhof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag het Hof van Justitie een vraag gesteld over de uitlegging van de uitdrukking „ademhalingsstoestellen van alle soorten (gasmaskers daaronder begrepen)” in de zin van post 90.18 van het gemeenschappelijk douanetarief.

- 2 Deze vraag is gesteld in een geschil over de tarifiering van een partij van 8 500 filtermaskers afkomstig uit de Verenigde Staten, die op 29 juni 1972 voor rekening van de firma Chem-Tec werden ingeklaard door het daartoe bevoegde douanekantoor Köln-Rheinauhafen. Het douane-kantoor deelde de waren aanvankelijk in onder post 90.18:

„Toestellen voor mechanische therapie en voor massage; toestellen voor psychotechniek; toestellen voor ozontherapie, voor oxygeentherapie, voor kunstmatige ademhaling of voor aerosoltherapie en *andere adembalingstoestellen van alle soorten (gasmaskers daaronder begrepen)*”.

Bij bericht van wijziging van 8 augustus 1973 deelde het douanekantoor de maskers echter in onder post 59.03:

„*Gebonden textielvlies, alsmede artikelen daarvan*, ook indien geïmpregneerd of met een deklaag”.

en aangezien de invoerrechten voor goederen van post 59.03 hoger zijn dan voor die van post 90.18, vorderde het van Chem-Tec een aanvullend bedrag van DM 1 517,20 aan invoerrechten.

- 3 Nadat haar administratieve klacht tegen het bericht van wijziging van de tarifiering was afgewezen, stelde Chem-Tec beroep in bij het Finanzgericht Düsseldorf, dat haar in het gelijk stelde op grond van de overweging dat de functie van de maskers bepalend was voor de tarifiering en dat derhalve post 90.18 de juiste post was. Het Hauptzollamt Köln-Rheinau kwam van dit vonnis in cassatie bij het Bundesfinanzhof.

- 4 De door het Bundesfinanzhof gestelde vraag luidt als volgt:

„Moet de uitdrukking ‚adembalingstoestellen van alle soorten gasmaskers daaronder begrepen’ in de zin van post 90.18 van het gemeenschappelijk douanetarief aldus worden verstaan, dat daaronder ook vallen eenvoudige filtermaskers, die enkel mond en neus bedekken, bescherming moeten bieden tegen giftige chemicaliën, stof, rook en damp, en voor eenmalig gebruik zijn bestemd?”

- 5 Door hun ovale, aan het gelaat aangepaste vorm en door de metalen beugel waarmee het filter op de neusrug wordt gedrukt, vormen deze betrokken

maskers een gemakkelijk draagbaar en goed luchtdoorlatend geheel, dat een goede ademhaling mogelijk maakt. Volgens Chem-Tec gaat het om een filtermasker tegen grove stofdeeltjes, voorzien van verscheidene langvezelige, haaks op elkaar geplaatste papiervezelvliesen, dat voor eenmalig gebruik is bedoeld en wordt weggeworpen zodra het filterend vermogen is uitgeput (maximaal na acht uur).

- 6 In de opvatting van de Commissie dient een produkt om onder post 90.18 te kunnen worden ingedeeld, niet slechts een bijzondere functie te hebben, namelijk de ademhaling mogelijk te maken of te vergemakkelijken, doch ook een „toestel” in de zin van de tariefpost te zijn.
- 7 Zij beroept zich hiertoe op de toelichtingen op hoofdstuk 90 van de IDR-nomenclatuur, volgens welke dit hoofdstuk

„... omvat instrumenten, apparaten en toestellen van uiteenlopende aard, welke in de regel het kenmerk dragen dat zij met zorg zijn afgewerkt en uiterst nauwkeurig zijn, zodat de meeste onder meer gebruikt worden voor zuiver wetenschappelijke doeleinden (laboratoriumresearch, analyse, astronomie, enz.), voor welbepaalde technische en industriële doeleinden (meten, controleren, waarnemen, enz.) en voor medische en chirurgische doeleinden.

...

Op de algemene opmerking hiervoor, op grond waarvan de instrumenten, apparaten en toestellen bedoeld bij hoofdstuk 90 in de regel nauwkeurig zijn, bestaan uitzonderingen. Zo worden stofbrillen en dergelijke brillen voor het beschermen van de ogen ingedeeld onder post 90.04, eenvoudige vergrootglazen en periscopen, bestaande uit een gewoon stel spiegels, onder post 90.13, gewone maat- of duimstokken en gewone linialen onder post 90.16 en weerhuisjes en dergelijke hygrometers, welke niet bepaald nauwkeurig zijn, onder post 90.23”.

- 8 Zowel uit de tekst van post 90.18 als uit de zojuist aangehaalde toelichtingen blijkt duidelijk, dat de omstandigheid dat het om een technisch eenvoudig voorwerp gaat, niet volstaat om indeling onder hoofdstuk 90 van het gemeenschappelijk douanetarief uitgesloten te achten.

- 9 Deze conclusie wordt bevestigd door de toelichtingen op post 90.18 in de redactie die gold tot oktober 1979, volgens welke deze post niet slechts klassieke gasmaskers kan omvatten doch ook ademhalingstoestellen „van alle soorten”; deze toelichting vervolgt:

„Er zijn ook eenvoudige gasmaskers, welke alleen mond en neus beschermen en bestaan uit een gelaatsstuk dat door middel van een of meer banden wordt vastgemaakt; zij zijn voorzien van een patroon van filtrerend of absorberend materiaal (asbestwol, sponsrubber, katoenwatten, enz., al dan niet geïmpregneerd), welke gemakkelijk kan worden vervangen”.

- 10 De Commissie baseert haar conclusie dat de litigieuze maskers onder post 59.03 moeten worden ingedeeld, op het feit dat de lijst van niet onder post 90.18 vallende goederen door de Internationale Douaneraad is aangevuld met:

„Maskers ter bescherming tegen stof, geuren, enzovoort, uitgerust met een niet vervangbaar filter, dat bestaat uit verschillende lagen gebonden textielvlies, ongeacht of zij zijn behandeld met actieve kool of een binnenlaag van synthetische vezels bevatten (post 59.03)”.

- 11 Ofschoon, gelijk het Hof in zijn arrest van 15 februari 1977 (gevoegde zaken 69 en 70/76, Dittmeyer, Jurispr. 1977, blz. 231) heeft overwogen, de adviezen van het Comité Nomenclatuur van het gemeenschappelijk douanetarief belangrijke middelen vormen ter verzekering van een uniforme toepassing van het gemeenschappelijk douanetarief door de douaneautoriteiten van de Lid-Staten en als zodanig als waardevolle hulpmiddelen bij de uitlegging van het tarief kunnen worden beschouwd, zijn deze adviezen niettemin rechtens niet bindend, zodat in voorkomend geval moet worden onderzocht of de inhoud ervan met de bepalingen zelf van het gemeenschappelijk douanetarief in overeenstemming is en de draagwijdte ervan niet wijzigt.

- 12 Dezelfde conclusie dient te gelden voor de toelichtingen van de Internationale Douaneraad.

- 13 Reeds uit de tekst van post 90.18 blijkt, dat het begrip „ademhalingstoestellen” moet worden opgevat in zo ruime zin, dat het ook het engere begrip „gasmaskers” omvat. Het onderhavige masker, waarvan het Hof monsters zijn overgelegd, is weliswaar zeer eenvoudig van constructie, doch deze eenvoud kan op zichzelf indeling onder bedoelde post niet uitsluiten, temeer omdat het zeer wel voldoet aan de specifieke functie van ademhalingstoestellen, namelijk het beschermen van mond en neus en het mogelijk maken of vergemakkelijken van de ademhaling.
- 14 Daarom moet op de vraag van het Bundesfinanzhof worden geantwoord, dat de uitdrukking „ademhalingstoestellen van alle soorten (gasmaskers daaronder begrepen)” in de zin van post 90.18 van het gemeenschappelijk douanetarief aldus moet worden verstaan, dat zij mede betrekking heeft op eenvoudige filtermaskers, die enkel mond en neus bedekken, bescherming moeten bieden tegen giftige chemicaliën, stof, rook en damp, en voor eenmalig gebruik zijn bestemd.

Kosten

- 15 De kosten door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wegens indiening harer opmerkingen bij het Hof gemaakt, kunnen niet voor vergoeding in aanmerking komen. Ten aanzien van de partijen in het hoofdgeding is de procedure als een aldaar gerezen incident te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

uitspraak doende op de door het Bundesfinanzhof bij beschikking van 16 oktober 1979 gestelde vraag,

verklaart voor recht:

De uitdrukking „ademhalingstoestellen van alle soorten (gasmaskers daaronder begrepen)” in de zin van post 90.18 van het gemeenschappelijk douanetarief moet aldus worden verstaan dat zij mede betrekking

heeft op eenvoudige filtermaskers, die enkel mond en neus bedekken, bescherming moeten bieden tegen giftige chemicaliën, stof, rook en damp, en voor eenmalig gebruik zijn bestemd.

O'Keeffe

Bosco

Koopmans

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 11 juli 1980.

Voor de griffier

J. A. Pompe
adjunct-griffier

De president van de Eerste kamer

A. O'Keeffe

CONCLUSIE VAN DE ADVOCaat-GENERAAL J.-P. WARNER
VAN 19 JUNI 1980¹

*Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,*

In deze zaak vraagt het Bundesfinanzhof om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 177 EEG-Verdrag. Verzoeker in de procedure voor het Bundesfinanzhof is het Hauptzollamt Köln-Rheinau. Verweerster is de firma Chem-Tec, die zich onder meer bezighoudt met de invoer van wegwerp-filtermaskers in de Bondsrepubliek Duitsland. Het geding betreft de juiste tarifiering van deze maskers. Het zijn eenvoudige maskers, die — volgens de beschrijving ervan in de door het Bundesfinanzhof gestelde vraag — „enkel mond en neus bedekken, bescher-

ming bieden tegen giftige chemicaliën, stof, rook en damp, en voor eenmalig gebruik zijn bestemd”. In de motivering van de verwijzingsbeschikking overweegt het Bundesfinanzhof, dat zij door de ovale vorm van het neus- en mondstuk, die is aangepast aan de vorm van het ge-laat, de bevestigingslinten opzij en een metalen beugel aan de bovenzijde waarmee de filter op de neusrug wordt gedrukt, „een gemakkelijk draagbaar en goed luchtdoorlatend geheel vormen, dat een goede ademhaling mogelijk maakt”. Het lijkt mij niet nodig verder te gaan met de beschrijving van de maskers, omdat Chem-Tec, na een verzoek van het Hof om een monster, ons een hele doos

¹ — Vertaald uit het Engels.